

**BINNENGEKOMEN
TEAM POSTBEHANDELING EN
ARCHIVERING
D.D. 10 november 2025
No. 2025.03951
Portefeuillehouder: Pas/Mackus
Team: Wonen en Leefkwaliteit**

Aan het college van burgemeester en wethouders van Maastricht
Postbus 1992
6201 BZ MAASTRICHT

Maastricht, 10 november 2025

Betreft: Schriftelijke vragen SP - 'Groeit' van Maastricht, het gebrek aan betaalbare woningen en de culturele verschraving voor (jonge) inwoners.

Geacht college,

Het was weer een vrolijk bericht, op de website van [L1 Nieuws](#): Maastricht groeit het hardst van heel Limburg. Een 'winnende' stad, het 'geheim van Maastricht', zo lazen we. De oorzaak van deze 'miraculeuze' bevolkingsgroei, zo werd al snel duidelijk, is de bekende: een flinke instroom van studenten en internationale kenniswerkers. De wethouder reageerde dan ook verheugd en ziet het, eveneens ietwat voorspelbaar, als een aanmoediging voor de ingeslagen weg. De oplossingen die uw college voor de toekomst heeft, zijn dan ook: meer van die ingeslagen weg. We zetten vol in op de *Brightlands Health Campus* en, voor de zekerheid, op de mogelijke komst van de *Einstein Telescope*. Abstracties in de toekomst, die het vast goed doen op de vastgoedbeurzen waar we onze stad in de etalage zetten, en tijdens bestuurlijke netwerkborrels, maar die voor de huidige inwoners nog ver weg zijn en hoogst onzeker, bovendien.

Tot zover de borstklopperij. Want wie het artikel écht goed leest, ziet ook het andere, wat stillere deel van de kop: 'minste baby's', en dat is doorgaans een minder vrolijk signaal, en is demografisch gezien eerder een waarschuwing voor de toekomst. Het duidt op een stad waar mensen, met name jonge mensen, blijkbaar moeilijk een toekomst kunnen opbouwen, een gezin durven stichten, of simpelweg wortel kunnen schieten. Het suggereert dat Maastricht een uitstekende plek is om vier jaar te studeren, maar een lastige plek om de veertig jaar daarna een leven op te bouwen.

En daar wringt het wat onze fractie betreft. Terwijl het bestuur zich concentreert op de abstracte beloften van de 'internationale kennisstad' - de prestigeprojecten die nog jaren duren of (nog) volstrekt hypothetisch zijn - kijkt de net afgestudeerde starter om zich heen, en die ziet een huurmarkt waarop een appartementje van 1200 euro als 'normaal' wordt gezien, en een vastgoedmarkt die een onneembare vesting is geworden. We zien de startsalarissen, die zelfs voor theoretisch opgeleiden in deze regio traditioneel al niet overhouden, en die in geen enkele gezonde (financiële) verhouding staan tot die woonlasten. Dit is geen 'uitdaging', dit is een existentieel probleem voor wie hier wil *blijven*.

En wat ziet die starter als hij 's avonds de stad in wil? Wat zoekt een jonge, ambitieuze professional in een stad, naast een baan? Een gevoel van levendigheid, van dynamiek, van onverwachte ontmoetingen. Maar Maastricht kiest hier al decennialang voor een andere weg. Het kiest voor het inmiddels écht een beetje sleets geworden 'sjiek en sjoen'. Een prachtig, aangeharkt openluchtmuseum, gedomineerd door de gevestigde cultuur en een terras waar de 'pinot' altijd koud staat. Het is een stad die excelleert in de status quo. Terwijl steden als Tilburg ([Sporzone](#)), Eindhoven ([Strijp-S](#)) en Nijmegen ([Honigfabriek](#)/[Nyma](#)) al decennia geleden begrepen dat je rafelranden, de broedplaatsen, de plekken waar het een beetje schuurt en wringt, moet koesteren om talent te binden, doet Maastricht het diametraal tegenovergestelde. Wij laten onze eigen creatieve longen, zoals het Landbouwbelaang, al jarenlang in permanente onzekerheid stikken.

Het 'geheim' van Maastricht is dan ook géén geheim, maar een conservatieve beleidskeuze. Het is de keuze voor een monocultuur, gericht op het aantrekken van tijdelijke passanten die de kassa van de universiteit en de horeca spekken. We excelleren in het binnenhalen van jonge mensen, maar we falen in het binden van jongeren aan onze stad. We weigeren structureel te investeren in de basisvoorwaarden om jonge inwoners *echt* een toekomst te bieden: betaalbare daken en een diverse, levendige stad die niet alleen voor de bühne bestaat. Het is een beleid van *branding* in plaats van binding. En die lage geboortecijfers? Dat is geen mysterie, dat is de logische, voorspelbare uitkomst van die keuzes.

Tegen deze achtergrond, heeft de fractie van de SP de volgende vragen voor uw college:

1. Deelt het college de analyse dat de geconstateerde 'groei' in combinatie met het historisch lage geboortecijfer geen onverdeeld succesverhaal is, maar juist duidt op een stad die onaantrekkelijk is voor jonge gezinnen en starters die hier willen wortelen? Zo nee, waarom niet?
2. Kan het college een concrete, financieel onderbouwde inschatting geven van het aantal *structurele* banen dat de *Brightlands Health Campus* en de *Einstein Telescope* op korte termijn (binnen vijf jaar) daadwerkelijk opleveren voor Maastrichtse starters?
3. Hoe verhoudt het gemiddelde startsalaris van de banen waarop het college inzet (bijvoorbeeld bij Brightlands) zich, in de optiek van het college, tot een huurprijs van 1200 euro in de vrije sector?
4. Kan het college specificeren hoeveel woningen in het segment 'middeldure huur' (tot circa 1100 euro) de afgelopen vier jaar *netto* zijn toegevoegd aan de Maastrichtse woningvoorraad?
5. Kan het college specificeren hoeveel woningen in het segment "betaalbare" koop (tot de NHG-grens) de afgelopen vier jaar *netto* zijn toegevoegd en daadwerkelijk verkocht zijn aan starters uit Maastricht en de regio?
6. Hoeveel procent van de totale nieuwbouw in Maastricht in de afgelopen vier jaar bestond uit woningen die *niet* in het sociale of middeldure segment vielen, en primair gericht waren op expats of het hogere (investerings)segment?

7. Erkent het college de financiële realiteit dat de huidige woonlasten in Maastricht (zowel huur als koop) voor een starter met een modaal regionaal salaris, zonder significant eigen vermogen of steun van ouders, nagenoeg onhaalbaar zijn?
8. Waarom kiest het college ervoor om culturele vrijplaatsen zoals het Landbouwbelaag, die essentieel zijn voor een divers cultureel klimaat, al jarenlang in onzekerheid te laten over hun voortbestaan, ondanks de duidelijke maatschappelijke en culturele waarde?
9. Is het college bereid om, in navolging van succesvolle voorbeelden in Tilburg (Spoorzone) en Eindhoven (Strijp-S), de 'sjiek en sjoen'-status quo los te laten en actief te investeren in het behoud en de ontwikkeling van on industrieel erfgoed door dat terug te geven aan de stad, de culturele sector en sociaal ondernemerschap?
10. Erkent het college dat het gebrek aan een divers, betaalbaar en 'ruw' cultureel aanbod Maastricht onaantrekkelijk maakt voor creatief en ambitieus talent, en hen daardoor welhaast 'dwingt' om naar steden als Nijmegen of Rotterdam te vertrekken?
11. Hoe weegt het college de bewezen negatieve neveneffecten van het 'internationale kennisstad'-beleid, zoals de extreme druk op de woningmarkt en gentrificatie, af tegen de veelal *abstracte* beoogde economische voordelen?
12. Is het college bereid haar eenzijdige focus op de 'internationale kenniswerker' te heroverwegen en een beleid te ontwikkelen dat zich primair richt op de bestaanszekerheid en het woonrecht van de *huidige* inwoners en Maastrichtse starters? Zo nee, waarom niet?

Hoogachtend,

Stephanie Blom
Raadslid SP